

NÂNG CAO HIỆU QUẢ PHỐI HỢP CỦA CÁC TỔ CHỨC, LỰC LƯỢNG TRONG XÂY DỰNG “THỂ TRẬN LÒNG DÂN” Ở CÁC TỈNH KHU VỰC TÂY NGUYÊN

HỒ MẠNH CƯỜNG (*)

Tóm tắt: Xây dựng, củng cố “thể trận lòng dân” là chủ trương lớn của Đảng, Nhà nước ta trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân và an ninh nhân dân. Trong đó, Tây Nguyên là một trong những địa bàn chiến lược, trọng yếu về quốc phòng, an ninh của đất nước. Vì vậy, xây dựng “thể trận lòng dân” luôn là một nhiệm vụ trọng yếu và đòi hỏi sự tham gia phối hợp đồng bộ, thông suốt, hiệu quả của các tổ chức trong hệ thống chính trị, lực lượng trên địa bàn khu vực Tây Nguyên.

Từ khóa: An ninh nhân dân; hiệu quả phối hợp; quốc phòng toàn dân; Tây Nguyên; thể trận lòng dân.

Abstract: Developing and fostering “citizen’s posture” is a major policy of the Party and State in developing the all-people national defence and people security, in which, the Highland is a territory of strategic and crucial importance in terms of national defense and security of the country. Therefore, building up “citizen’s posture” is always a key task that requires the synchronous, transparent, and effective coordination of organizations in the political system and forces in the Highland.

Keywords: Citizen’s security; effective coordination; all-people national defence; Highland; citizen’s posture.

Ngày nhận bài: 17/3/2021   Ngày biên tập: 26/3/2021   Ngày duyệt đăng: 15/4/2021

Tên cơ sở quán triệt nghiêm túc và quyết tâm cao thực hiện thắng lợi đường lối của Đảng và pháp luật của Nhà nước về xây dựng “thể trận lòng dân”, thời gian qua, cấp ủy, chính quyền các cấp và thủ trưởng các cơ quan, đơn vị trong hệ thống chính trị trên địa bàn Tây Nguyên đã quan tâm, chú trọng lãnh đạo, chỉ đạo các tổ chức, lực lượng ở các tỉnh Tây Nguyên tích cực, chủ động tham gia xây dựng “thể trận lòng dân”. Cấp ủy, chính quyền địa phương các cấp đã cụ thể hóa quan điểm, đường lối của Đảng, bám sát tình hình mọi mặt của địa phương để đề ra và tổ chức thực

hiện nhiều nghị quyết, chỉ thị, chương trình, kế hoạch hành động về phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội, củng cố quốc phòng, an ninh và xây dựng, củng cố “thể trận lòng dân”. Trong đó, các tỉnh đặc biệt chú trọng tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo đối với việc phối hợp hoạt động giữa Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể, tổ chức quần chúng với lực lượng vũ trang trong vận động quần chúng tham gia xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Chính quyền địa phương các cấp đã xây dựng, chỉ đạo, điều hành, quản lý tập trung, thống nhất hoạt động của các ban, ngành, đoàn thể, các lực lượng trên địa bàn trong tham gia xây dựng “thể trận lòng dân”. Chính từ sự thống nhất trong nhận thức và đồng bộ

(*) Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

XÂY DỰNG CHÍNH QUYỀN ĐỊA PHƯƠNG

trong phối hợp tham gia xây dựng “thế trận lòng dân” của các tổ chức, lực lượng, nên nhìn chung các hoạt động luôn diễn ra thuận lợi, tạo được sự lan tỏa sâu rộng và đạt hiệu quả cao, qua đó góp phần quan trọng cùng với cấp ủy, chính quyền địa phương và đồng bào các dân tộc trên địa bàn xây dựng “thế trận lòng dân” ngày thêm vững chắc, phát triển Tây Nguyên ngày càng giàu có về kinh tế, ổn định về chính trị, xã hội, vững mạnh về quốc phòng, an ninh.

Tuy nhiên, sự phối hợp, hiệp đồng giữa các tổ chức, lực lượng trên địa bàn trong tham gia xây dựng “thế trận lòng dân” vẫn còn một số bất cập. Báo cáo tổng kết công tác dân vận các tỉnh Tây Nguyên từ năm 2015 đến nay đã chỉ ra những hạn chế trong công tác phối hợp hoạt động của các tổ chức, lực lượng tham gia xây dựng “thế trận lòng dân”. Theo đó, còn có biểu hiện thiếu rõ ràng trong xác định chức năng, nhiệm vụ và phân công trách nhiệm cho từng tổ chức, từng lực lượng tham gia thực hiện; thiếu chặt chẽ trong xây dựng kế hoạch phối hợp, hiệp đồng khi triển khai thực hiện các nội dung cụ thể của công tác này, nhất là trong nắm bắt địa bàn có lúc, có nơi chưa kịp thời. Chính điều này đã ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng dự báo, đánh giá tình hình và công tác tham mưu cho cấp ủy, chính quyền địa phương trong triển khai thực hiện xây dựng “thế trận lòng dân”.

Trong quản lý, điều hành của một số chính quyền địa phương có nội dung thiếu tính kế hoạch, thiếu những biện pháp cụ thể nên chất lượng, hiệu quả tham gia xây dựng “thế trận lòng dân” còn thấp. Tinh thần trách nhiệm, thái độ công tác và sự phối hợp, hiệp đồng giữa các tổ chức, các lực lượng đứng chân trên địa bàn chưa cao. Các hiện tượng như chồng chéo hoặc khoảng trống về chức năng, nhiệm vụ cùng với những biểu hiện “lấn sân”, “đùn đẩy trách nhiệm”... đã tác động không nhỏ làm giảm chất lượng, hiệu quả hoạt động tham gia xây dựng “thế trận lòng dân”.

Từ thực trạng trên cho thấy, để nâng cao hiệu quả phối hợp hoạt động của các tổ chức, lực lượng tham gia xây dựng “thế trận lòng dân” trên địa bàn khu vực Tây Nguyên, cần thực hiện tốt một số giải pháp sau:

Một là, tạo sự thống nhất về nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng tham gia xây dựng “thế trận lòng dân” ở các tỉnh khu vực Tây Nguyên.

Đây là giải pháp nền tảng, có tính quyết định tới chất lượng, hiệu quả phối hợp hoạt động của các tổ chức, lực lượng trong tham gia xây dựng “thế trận lòng dân” hiện nay. Bởi vì, nhận thức là cơ sở của hành động, nhận thức đúng dẫn tạo tiền đề xây dựng ý thức trách nhiệm cao và hành động có hiệu quả. Quá trình này cần tiến hành kiên trì, thường xuyên, liên tục. Cấp ủy, cán bộ chủ trì các cấp cần nắm vững, quán triệt sâu sắc các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, của Quân ủy Trung ương và của cấp ủy, tổ chức đảng về xây dựng “thế trận lòng dân”.

Nội dung giáo dục, tuyên truyền, phổ biến cần toàn diện, trong đó tập trung vào những vấn đề như: quan điểm chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về vai trò của quần chúng nhân dân; quan điểm, đường lối của Đảng về chiến tranh nhân dân, xây dựng nền quốc phòng toàn dân; tinh thần yêu nước, ý thức trách nhiệm, lòng tự tôn, tự hào về truyền thống đấu tranh bất khuất của dân tộc; vai trò của các tổ chức chính trị - xã hội và tầm quan trọng của việc xây dựng “thế trận lòng dân”; tình hình thực tế, bản chất của các vấn đề nhạy cảm, phức tạp đang diễn ra, những thách thức về an ninh phi truyền thống khu vực Tây Nguyên; âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình”, “bạo loạn lật đổ” của các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị nhằm kích động, chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc và chống phá sự nghiệp cách mạng của Đảng, Nhà nước và Nhân dân ta.

Tăng cường giáo dục, tuyên truyền cho các tổ chức, lực lượng thấy rõ thời cơ và thách thức đang đặt ra đối với sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc nói chung, nhận thức đầy đủ về vị trí, vai trò của cơ quan, đơn vị mình trong tham gia xây dựng “thế trận lòng dân” nói riêng. Đồng thời, cần quan tâm bồi dưỡng kiến thức về các lĩnh vực của đời sống xã hội, tri thức về khoa học xã hội nhân văn, về quân sự quốc phòng; đặc điểm tâm lý, kinh tế, văn hóa, ngôn ngữ, phong tục tập quán của đồng bào các dân tộc.

Quá trình thực hiện cần chú trọng đổi mới nội dung, đa dạng các hình thức, phương pháp tuyên truyền, giáo dục. Quản lý chặt chẽ và phát huy mạnh mẽ hiệu quả hoạt động của các cơ quan thông tấn, báo chí, truyền thông, hệ thống thông tin và mạng internet. Kết hợp chặt chẽ giữa giáo dục thường xuyên với giáo dục theo chuyên đề, gắn với các sự kiện chính trị quan trọng của địa phương, đơn vị.

Hai là, tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy, tổ chức đảng và quản lý, điều hành của chính quyền địa phương các cấp trong xây dựng “thể trận lòng dân”.

Đây là giải pháp mang tính nguyên tắc, định hướng cho các tổ chức, lực lượng trong triển khai thực hiện nhiệm vụ tham mưu xây dựng “thể trận lòng dân” ở các tỉnh khu vực Tây Nguyên. Trên cơ sở quán triệt sâu sắc quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước về phát triển kinh tế - xã hội, củng cố quốc phòng, an ninh, cấp ủy, tổ chức đảng các cấp cần tập trung lãnh đạo, chỉ đạo và có phương thức phù hợp sáng tạo, hiệu quả để tập hợp quần chúng nhân dân, huy động được tối đa sức mạnh của Nhân dân vào sự nghiệp quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc.

Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ có phẩm chất, năng lực ngang tầm nhiệm vụ, tiên phong, sáng suốt trong xử lý các tình huống về quốc phòng, an ninh; có khả năng quy tụ, phát huy cao độ sức mạnh của “thể trận lòng dân” vào giải quyết các vấn đề về quốc phòng, an ninh, tăng cường sức mạnh quốc phòng. Chú trọng công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng thực sự trong sạch, vững mạnh; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, củng cố niềm tin của Nhân dân đối với cấp ủy, tổ chức đảng các cấp. Chính quyền địa phương các cấp quán triệt, cụ thể hóa chủ trương, nghị quyết của cấp ủy, chỉ thị, hướng dẫn của cấp trên về xây dựng “thể trận lòng dân” để có kế hoạch triển khai thực hiện. Nghiên cứu ban hành hệ thống văn bản quy phạm pháp luật đồng bộ, tạo cơ chế để phát huy quyền và nghĩa vụ cũng như khuyến khích toàn dân tích cực đóng góp vào xây dựng, củng cố tiềm lực quốc phòng, an ninh.

Tập trung tổ chức quản lý, điều hành, phối hợp các tổ chức, các lực lượng, các ban, ngành liên quan tạo thành sức mạnh tổng hợp trong thực hiện thắng lợi chủ trương, kế hoạch, biện pháp xây dựng “thể trận lòng dân”. Bảo đảm mọi hoạt động của các tổ chức, lực lượng đều được thực hiện dưới sự lãnh đạo của cấp ủy, sự điều hành của chính quyền địa phương một cách thống nhất. Tăng cường kiểm tra, thanh tra, định kỳ sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm để nâng cao chất lượng, hiệu quả xây dựng “thể trận lòng dân”. Tập trung củng cố, kiện toàn tổ chức cơ quan đào tạo, bồi dưỡng cán bộ chuyên trách tham gia xây dựng “thể trận lòng dân”. Nghiên cứu quy định thành chế độ định kỳ cán bộ chủ trì của cấp trên trực tiếp đối thoại, giải quyết kịp thời những vấn đề trong xây dựng “thể trận lòng dân” mới nảy sinh của các tổ chức, lực lượng theo chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn.

Ba là, phân định rõ chức năng, nhiệm vụ của các tổ chức, lực lượng.

Đây là giải pháp bảo đảm cho hoạt động phối hợp, kết hợp, hiệp đồng giữa các tổ chức, lực lượng hiệu quả, khắc phục việc chồng chéo, bỏ trống chức năng, nhiệm vụ trong thực tiễn xây dựng “thể trận lòng dân” trên địa bàn Tây Nguyên. Việc phân định rõ chức năng, nhiệm vụ cho các tổ chức, lực lượng trong tham gia xây dựng “thể trận lòng dân” ở khu vực Tây Nguyên hiện nay phải bảo đảm tính kế thừa, thiết thực, hiệu quả. Vì vậy, cấp ủy, chính quyền địa phương cần chỉ đạo rà soát hệ thống văn bản để sửa đổi, bổ sung, loại bỏ những quy định chồng chéo, mâu thuẫn, không còn phù hợp về chức năng, nhiệm vụ của các tổ chức, lực lượng.

Đồng thời, tiếp tục nghiên cứu, ban hành các văn bản điều chỉnh hoạt động phối hợp giữa các tổ chức trong hệ thống chính trị ở địa phương; các quy định, hướng dẫn cụ thể làm chuẩn mực cho hoạt động tham gia xây dựng “thể trận lòng dân” của các tổ chức, lực lượng liên quan. Tăng cường giáo dục, quán triệt sâu rộng về chức năng, nhiệm vụ của các tổ chức, lực lượng tham gia xây dựng “thể trận lòng dân” trong cả hệ thống chính trị ở địa phương. Mọi cơ quan, đơn vị, tổ chức đảng,

cán bộ, đảng viên phải nắm vững, chấp hành nghiêm, thực hiện thống nhất các quy định, quy chế. Cần phân định rõ trách nhiệm, quyền hạn, tính chất, phạm vi các hoạt động tham gia xây dựng “thể trận lòng dân” của các tổ chức chính trị - xã hội trên địa bàn trong việc tổ chức, triển khai thực hiện.

Bốn là, phát huy vai trò của Bộ Chỉ huy quân sự các địa phương trong phối hợp hoạt động.

Bộ Chỉ huy quân sự các địa phương với vai trò nòng cốt trong tham mưu và là trung tâm phối hợp, hiệp đồng giữa các tổ chức, lực lượng cần nắm vững quan điểm, đường lối của Đảng, nghị quyết, chỉ thị của Tỉnh ủy, Bộ Tư lệnh quân khu, Hội đồng nhân dân tỉnh, kế hoạch của Ủy ban nhân dân tỉnh và tình hình thực tiễn để đề xuất biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo nhiệm vụ xây dựng “thể trận lòng dân” trên địa bàn. Đồng thời, cần làm tốt công tác giáo dục, quán triệt cho tất cả cán bộ, chiến sĩ nắm vững cơ chế và tuyệt đối chấp hành sự lãnh đạo, chỉ đạo đối với công tác tham gia xây dựng “thể trận lòng dân”.

Mặt khác, căn cứ vào chức năng, nhiệm vụ của từng tổ chức, lực lượng, Bộ Chỉ huy quân sự các địa phương cần chủ động xác định, đề xuất nội dung, hình thức hoạt động phối hợp trong tham gia xây dựng “thể trận lòng dân” cho phù hợp. Trong đó, trọng tâm là phối hợp trao đổi thông tin, đánh giá tình hình địa bàn; tuyên truyền, giáo dục, vận động cán bộ, chiến sĩ và Nhân dân nhận thức và thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước về xây dựng “thể trận lòng dân”; chủ trương, giải pháp về kết hợp kinh tế với quốc phòng và quốc phòng với kinh tế; dự báo và tham mưu phối hợp xử lý các tình huống về quân sự, quốc phòng; giáo dục quốc phòng, an ninh cho các đối tượng; xây dựng khối đại đoàn kết, củng cố đồng thuận xã hội; giúp dân xóa đói, giảm nghèo, cứu hộ, cứu nạn, phòng, chống thiên tai, dịch bệnh; phối hợp tập trung giải quyết hiệu quả, dứt điểm các điểm nóng về an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, khiếu kiện kéo dài. Không để các thế lực thù địch, phản động lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo, nhân quyền, nhất là các thủ đoạn tuyên truyền, kích động, lôi kéo đồng bào vượt biên trái phép.

Nâng cao hiệu quả phối hợp hoạt động của các tổ chức, lực lượng tham gia xây dựng “thể trận lòng dân” ở khu vực Tây Nguyên nhằm bảo đảm các hoạt động được thực hiện thống nhất, thông suốt; đồng thời cần tiến hành thường xuyên, lâu dài và phải bám sát thực tiễn để đúc kết kinh nghiệm, từng bước xác định đúng chức năng, phạm vi trách nhiệm và mối quan hệ giữa các lực lượng, tạo nên sức mạnh tổng hợp, đạt hiệu quả cao. Qua đó, góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội ĐBTQ lần thứ XIII của Đảng về xây dựng “thể trận lòng dân”, thể trận quốc phòng toàn dân và thể trận an ninh nhân dân vững chắc làm nền tảng cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc./.

Tài liệu tham khảo:

1. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập 1, Nxb CTQG-ST, H. 2021.
2. Bộ Chính trị, *Nghị quyết số 24-NQ/TW ngày 16/4/2018 về Chiến lược Quốc phòng Việt Nam*.
3. Bộ Chính trị, *Kết luận số 31-KL/TW ngày 16/4/2018 về Chiến lược Quân sự Việt Nam*.
4. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, H.2016.
5. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, H.2018.
6. Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 9, Nxb CTQG, H.2002.
7. Ban Dân vận Tỉnh ủy Đắk Lắk, *Báo cáo tổng kết công tác dân vận từ năm 2015 đến năm 2020*.
8. Ban Dân vận Tỉnh ủy Đắk Nông, *Báo cáo tổng kết công tác dân vận từ năm 2015 đến năm 2020*.
9. Ban Dân vận Tỉnh ủy Gia Lai, *Báo cáo tổng kết công tác dân vận từ năm 2015 đến năm 2020*.
10. Ban Dân vận Tỉnh ủy Lâm Đồng, *Báo cáo tổng kết công tác dân vận từ năm 2015 đến năm 2020*.
11. Ban Dân vận Tỉnh ủy Kon Tum, *Báo cáo tổng kết công tác dân vận từ năm 2015 đến năm 2020*.